EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

VSTUPNÍ ČÁST

Název modulu

Knižní vazby

Kód modulu

34-m-3/AA48

Typ vzdělávání

Odborné vzdělávání

Typ modulu

(odborný) teoreticko–praktický

Využitelnost vzdělávacího modulu

Kategorie dosaženého vzdělání

H (EQF úroveň 3)

L0 (EQF úroveň 4)

M (EQF úroveň 4)

Skupiny oborů

34 - Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie

Komplexní úloha

Zhotovení vazby V1 sešitová brožura

Obory vzdělání - poznámky

34-53-H/01 Reprodukční grafik

34-53-L/01 Reprodukční grafik pro média

Délka modulu (počet hodin)

28

Poznámka k délce modulu

Platnost modulu od

30. 04. 2020

Platnost modulu do

Vstupní předpoklady

- Ucelený obraz o polygrafii a významu polygrafické výroby
- Orientace ve výrobních operacích a strojích v knihařské výrobě
- Orientace v knihařských materiálech a jejich vlastnostech

JÁDRO MODULU

Charakteristika modulu

Cílem modulu je seznámit žáky polygrafických oborů vzdělání (nejen se zaměřením na grafiku) s druhy knižních vazeb, jejich specifiky a s praktickým použitím pro vhodný druh polygrafického výrobku.

Modul rozšíří odborné kompetence žáků zejména v oblasti dokončovacího zpracování tiskovin z hlediska orientace žáků v technologických postupech výroby tiskovin, principech využití knižních vazeb a polygrafických materiálů. Žáci se rovněž seznámí s polygrafickými normami kvality a budou schopni samostatně posoudit kvalitu výstupu.

Po ukončení modulu budou žáci polygrafických oborů vzdělání se zaměřením na grafiku připraveni navázat ve výuce vzdělávacím modulem Automatizace a řízení výroby.

Očekávané výsledky učení

Očekávané výsledky učení vycházejí z odborných kompetencí definovaných v RVP 34-53-H/01 Reprodukční grafik a 34-53-L/01 Reprodukční grafik pro média.

Žák:

- orientuje se v druzích knižních vazeb
- popíše měkké vazby, jejich vlastnosti, použití, specifika
- popíše polotuhé vazby, jejich vlastnosti, použití, specifika
- popíše tuhé vazby, jejich vlastnosti, použití, specifika
- vyjmenuje a popíše speciální knižní vazby
- provádí mezioperační kontroly za účelem dosažení shody
- posoudí kvalitu knižní vazby na základě dříve používané normy ON 883750 – Knižní vazby

Obsah vzdělávání (rozpis učiva)

1. Dělení knižních vazeb (podle dříve používané normy ON 883750 – Knižní vazby)
2. Sešitová měkká vazba V1 (sešitová brožura)
3. Lepená měkká vazba V2 (lepená brožura)
4. Bloková měkká vazba V3 (bloková brožura)
5. Šitá měkká vazba V4 (šitá brožura)
6. Polotuhé vazby V5 a V6
7. Vazby s kombinovaným potahem V7 (poloplátěná tuhá vazba)
8. Vazby s nekombinovaným potahem V8 (celoplátěná tuhá vazba) a další varianty
9. Vazby s deskami z plastů V9
10. Speciální knižní vazby (kroužková vazba, vazba drátěnou spirálou, švýcarská brožura, finská brožura Otabind a Tubebind, brožura Flexcover, flexovazba)
11. Odchylky knižních vazeb

Učební činnosti žáků a strategie výuky

Problematika knižních vazeb je pro žáky připravující se na povolání grafik (a jemu podobná povolání) důležitá především z hlediska teoretického. Jde tedy o teoretickou přípravu žáků formou výkladu jednotlivých témat s průběžným testováním znalostí. Nedílnou součástí výuky jsou praktické ukázky knižních vazeb při výrobě na pracovišti školních dílen nebo sociálních partnerů.

Výsledek učení: orientuje se v druzích knižních vazeb

- žák pracuje s textem (učebnice, PP či DVD prezentace)
- žák využívá informační zdroje (internet, technické publikace)
- na základě získaných informací žák vyjmenuje a popíše druhy knižních vazeb

Výsledek učení: popíše měkké vazby, jejich vlastnosti, použití, specifika

- žák pracuje s textem i obrazem (učebnice, nástěnné obrazové prezentace, PP či DVD prezentace)
- žák využívá informační zdroje (internet, technické publikace)
- na základě získaných informací žák popíše měkké vazby, jejich vlastnosti, použití, specifika

Výsledek učení: popíše polotuhé vazby, jejich vlastnosti, použití, specifika

- žák pracuje s textem i obrazem (učebnice, nástěnné obrazové prezentace, PP či DVD prezentace)
- žák využívá informační zdroje (internet, technické publikace)
- na základě získaných informací žák popíše polotuhé vazby, jejich vlastnosti, použití, specifika

Výsledek učení: popíše tuhé vazby, jejich vlastnosti, použití, specifika

- žák pracuje s textem i obrazem (učebnice, nástěnné obrazové prezentace, PP či DVD prezentace)
- žák využívá informační zdroje (internet, technické publikace)
- na základě získaných informací žák popíše tuhé vazby, jejich vlastnosti, použití, specifika

Výsledek učení: vyjmenuje a popíše speciální knižní vazby

- žák pracuje s textem i obrazem (učebnice, nástěnné obrazové prezentace, PP či DVD prezentace)
- žák využívá informační zdroje (internet, technické publikace)
- na základě získaných informací žák vyjmenuje a popíše používané speciální knižní vazby

Výsledek učení: provádí mezioperační kontroly za účelem dosažení shody

- žák si osvojí pravidlo, že ve výrobním procesu je dosaženo shody s požadavky zákazníka na daný výrobek za předpokladu, že výrobek je zhotoven ve stanovené jakosti
- žák si na základě práce s textem i slovem (učebnice, odborný výklad, internet) osvojí prvky nezbytné mezioperační kontroly v průběhu zpracování tiskoviny – výroby knižní vazby
- žák testuje a vybírá vhodné knihařské materiály (papír, karton, potahový materiál)

Výsledek učení: posoudí kvalitu knižní vazby na základě dříve používané normy ON 883750 – Knižní vazby

- žák se prostřednictvím odborného výkladu, učebnice a internetu seznámí s názvy a obsahem dříve používané normy ON 883750 – Knižní vazby
- žák aplikuje dříve používanou normu ON 883750 – Knižní vazby v praxi při kontrolách kvality cvičných knihařských výrobků ve školních dílnách

Zařazení do učebního plánu, ročník

Modul je možné zařadit do výuky v 3. ročníku.

Vazba na obory vzdělání:

- 34-53-H/01 Reprodukční grafik
- 34-53-L/01 Reprodukční grafik pro média
- 34-52-H/01 Tiskař na polygrafických strojích
- 34-52-L/01 Tiskař na polygrafických strojích
- 34-57-H/01 Knihař
- 34-57-L/01 Technik dokončovacího zpracování tiskovin
- 34-41-M/01 Polygrafie
- 34-42-M/01 Obalová technika

VÝSTUPNÍ ČÁST

Způsob ověřování dosažených výsledků

1. Písemná forma:

test v elektronické podobě obsahující jednoznačně stylizované otázky s volbou tří možných odpovědí, a to po jedné otázce ze všech jedenácti oblastí obsahu vzdělávání

2. Ústní forma:

2-4 ústní prověření znalostí v průběhu výuky modulu, a to vždy z několika probraných oblastí obsahu vzdělávání včetně zaměření se na konkrétní knižní vazbu

3. Praktická forma:

provádění mezioperačních kontrol za účelem dosažení shody v průběhu výuku modulu

Kritéria hodnocení

1. Písemné zkoušení:

10 otázek po 10 bodech; max. počet dosažených bodů 100

Hodnocení:

uspěl - 65-100 bodů

neuspěl - méně než 65 bodů

2. Ústní zkoušení:

Žák je průběžně ústně zkoušen a hodnocen klasifikační stupnicí 1-5. Přihlíží se k tomu, zda žák odpovídá správně na kladené otázky, vyjadřuje se přesně a srozumitelně, má o prověřovaném učivu povědomí a má základní znalosti z oblasti všech knižních vazeb.

Hodnocení:

uspěl - průměrná známka 1-4

neuspěl - průměrná známka horší než 4

3. Praktické předvedení

Žák je po provedení jednotlivých mezioperačních kontrol hodnocen klasifikační stupnicí 1-5.

Hodnocení:

uspěl - průměrná známka 1-4

neuspěl - průměrná známka horší než 4

4. Docházka:

Žák uspěl, pokud má min. 75% docházku do vyučování, přičemž zbývajících 25 % může tvořit pouze omluvená absence (např. nemoc, návštěva lékaře).

Celkově žák uspěl, pokud uspěl ve všech čtyřech kritériích současně.

Doporučená literatura

M. Kaplanová a kol.: Moderní polygrafie. 3. vyd., SPP, Praha, 2012, ISBN 978-80-254-4230-2

R. Blahák, P. Pop: Realizace tiskovin. 1. vyd., Nakladatelství grafické školy, Praha, 2018, ISBN 978-80-86824-18-5

R. Bláha: Přehled polygrafie. 2. vyd., SNTL, Praha, 1964

D. Bann: Polygrafická příručka. 1. vyd., Praha, Slovart, 2008, ISBN 978-80-739-1029-7

V. Najbrt a kol.: Redaktor v tiskárně. 1. vyd., Novinář, Praha, 1979

J. Šalda: Od rukopisu ke knize a časopisu. 4. přeprac. vyd., SNTL, Praha, 1983

J. Král: Moderní knihařství, 1. vydání, Brno 1999, Vydavatelství KNIHAŘ, ISBN 80-901 924 8-3, Nakladatelství SURSUM, ISBN 80-85799-49-9

Poznámky

Modul Knižní vazby může tvořit skladba dílčích modulů týkajících se jednotlivých knižních vazeb.

Potřebné vybavení: ukázky jednotlivých typů knižních vazeb, jednotlivé části knih (přířezy, kapitálek…).

Doporučené rozvržení hodin:

teoretické vyučování – 22 hodin

praktické vyučování – 6 hodin

Obsahové upřesnění

OV RVP - Odborné vzdělávání ve vztahu k RVP

Materiál vznikl v rámci projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky. Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Jarmila Šustrová. Creative Commons CC BY SA 4.0 – Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.